

Ένα πρώτο σχόλιο για τις εκλογές στη Βαυαρία

του Αλέξη Λιοσάτου

Οι χθεσινές εκλογές στο γερμανικό κρατίδιο της Βαυαρίας, δεύτερου μεγαλύτερου κρατιδίου (αντιπροσωπεύει το 16% του γερμανικού πληθυσμού και το 18% του ΑΕΠ της γερμανικής οικονομίας) σαφώς είναι σημαντικές και θα επηρεάσουν τις πολιτικές εξελίξεις.

Σε μια πρώτη ανάγνωση, επιβεβαιώνουν καταρχάς την μεγάλη κοινωνική δυσарέσκεια για τις πολιτικές λιτότητας, την απαξίωση των κομμάτων που εγγράφονται στο «κατεστημένο». Δεύτερον επιβεβαιώνουν την ανοδική τροχιά της Ακροδεξιάς. Ένα μεγάλο τμήμα της δυσарέσκειας αυτής κατευθύνεται στην ακροδεξιά, αποδίδοντας τις ευθύνες για την επιδείνωση της ζωής του στους πρόσφυγες, τους μετανάστες και τους μουσουλμάνους. Τρίτον δείχνουν ότι παρά την κρίση της Αριστεράς και των συνδικάτων και τα χαμηλά επίπεδα ταξικής πάλης, σημαντική μερίδα του κόσμου αντιστέκεται εκλογικά στην δεξιά στροφή του πολιτικού σκηνικού, τη λιτότητα, τον ρατσισμό και τον φασισμό.

Τα εκλογικά αποτελέσματα εξηγούνται σε μεγάλο βαθμό ως «συνέχεια» των κεντρικών εκλογικών αποτελεσμάτων στη Γερμανία έναν χρόνο πριν, αλλά και με βάση τα γεγονότα που ακολούθησαν μέσα στην τελευταία χρονιά.

Τον περσινό Σεπτέμβρη, οι κάλπες έδειξαν μεγάλη απώλεια δύναμης για τα κόμματα του δικομματικού κυβερνητικού Συνασπισμού (Δεξιά-CDU και Σοσιαλδημοκρατία-SPD) που χάσανε αθροιστικά 14% (Δεξιά 33% -ΣΔ 20%). Η Αριστερά κι οι Πράσινοι ουσιαστικά μείνανε στάσιμες διατηρώντας τα ποσοστά τους, ενώ η Ακροδεξιά σχεδόν τριπλασίασε την δύναμή της και μπήκε για πρώτη φορά στη Βουλή μετά από δεκαετίες. Την τελευταία χρονιά η κυβέρνηση συνέχισε να εισπράττει τη δυσарέσκεια από τη

εφαρμοζόμενη λιτότητα και την εξάπλωση της φτώχειας και της επισφάλειας, ενώ το μεταναστευτικό-προσφυγικό ζήτημα συνέχισε να κυριαρχεί στην δημόσια συζήτηση. Τα κυβερνητικά κόμματα (CDU-SPD) νομιμοποίησαν ακόμα περισσότερο την ρατσιστική ατζέντα αντιμετωπίζοντας τους πρόσφυγες ως «πρόβλημα», στην γνωστή προσπάθειά τους να δημιουργούν αποδιοπομπαίους τράγους για την δυστυχία που γεννάνε οι ίδιοι, ενώ πιέζονταν ακόμα περισσότερο από το AfD (που είναι τρίτη δύναμη αλλά λειτουργεί στην πράξη ως «αξιωματική αντιπολίτευση», αφού οι δυο πρώτες δυνάμεις συγκυβερνούν). Ακόμα χειρότερα, κι η Αριστερά (Die Linke) συνέχισε κι ενίσχυσε την κριτική της για το προσφυγικό απέναντι στη Μέρκελ ...από τα δεξιά, επιστρατεύοντας ακροδεξιά επιχειρήματα, με κραυγές ενάντια στη μετανάστευση και υπέρ του κλεισίματος των συνόρων δια στόματος των ηγετών της, Βάγκενκνεχτ και Λαφοντέν.

Παρ' όλα αυτά, η περσινή επιτυχία του AfD σήμανε συναγερμό και ενεργοποίησε τα, ισχυρά ακόμα, αντιφασιστικά αντανάκλαστικά στη Γερμανία: Δεκάδες αριστερές/αντιφασιστικές οργανώσεις, συνδικάτα και συλλογικότητες πρωταγωνίστησαν τη χρονιά που πέρασε και κατάφεραν να δικτυωθούν και να δημιουργήσουν ένα νέο και πολύ δραστήριο αντιφασιστικό κίνημα σε όλη τη Γερμανία, με εκατοντάδες διαδηλώσεις σχεδόν καθημερινά ενάντια στους φασίστες. Μην αφήνοντας το AfD να πραγματοποιεί ελεύθερα τις δημόσιες συγκεντρώσεις του, δημιουργώντας συνήθως αντιφασιστικές συγκεντρώσεις πολλαπλάσιου μεγέθους και ξεφτιλίζοντας την ισχυρή κοινοβουλευτικά Ακροδεξιά, με κάποιες διαδηλώσεις να είναι πραγματικά τεράστιες (όπως οι 200.000 που διαδήλωσαν προχθές στο Βερολίνο), το αντιφασιστικό κίνημα ήταν εκ των πραγμάτων μια μαζική αριστερή από τα κάτω αντιπολίτευση που θα αναζητούσε κοινοβουλευτική έκφραση.

Επιπλέον η πολιτική αστάθεια στη Γερμανία, που γέννησε η περσινή εκλογική αναμέτρηση, έκανε εν τέλει τους Σοσιαλδημοκράτες να πάψουν να ...το παίζουν δύσκολοι στον σχηματισμό κυβέρνησης με την Μέρκελ («Δύσκολοι» όχι γιατί δεν ήθελαν να συγκυβερνήσουν, όπως κάνουν σχεδόν αδιαλείπτως από

το 2005, αλλά γιατί είχαν καταρρεύσει εκλογικά λόγω της μακροχρόνιας αντεργατικής συγκυβέρνησης με τη Δεξιά). Τελικά με τον εκ νέου σχηματισμό κυβέρνησης συνεργασίας τον περασμένο Φλεβάρη, το SPD το μόνο που πέτυχε ήταν να ενισχύσει τις τάσεις απαξίωσής του και να βαθύνει άμεσα ακόμα περισσότερο την εκλογική του κατάρρευση. Έτσι, αφενός η ενίσχυση κι η επικράτηση της ακροδεξιάς ατζέντας στην πολιτική συζήτηση, η περαιτέρω νομιμοποίηση του ρατσισμού και της ισλαμοφοβίας (και μάλιστα με συνενοχή και της Αριστεράς) εξηγούν την νέα επιτυχία του AfD, που δείχνει να κερδίζει κυρίως από την εκλογική βάση του CSU (παράρτημα του κόμματος Μέρκελ στη Βαυαρία σε δεξιότερη εκδοχή και παράδοση αυτοδυναμίας -50% plus- επί δεκαετίες) αλλά και αρκετούς νέους ψηφοφόρους.

Αφετέρου, το νέο μεγάλο αντιφασιστικό κίνημα και οι σκόρπιες εργατικές αντιστάσεις σε συνδυασμό με την διογκούμενη εργατική-λαϊκή δυσαρέσκεια ενάντια στις πολιτικές λιτότητας, έγιναν ο καταλύτης για να μετατοπιστεί και να βρει διέξοδο ένα μεγάλο τμήμα της εκλογικής βάσης του SPD (αλλά και της Δεξιάς και νέων ψηφοφόρων), όχι στην (ρατσιστική) Αριστερά αλλά στους Πράσινους (κεντροαριστερή ατζέντα, ήπιος-«ρεαλιστικός» αντιρατσισμός, έμφαση στην πάλη ενάντια στον σεξισμό, την ομοφοβία, την καταστροφή του περιβάλλοντος). Αντικειμενικά επρόκειτο για την πιο χρήσιμη, την λιγότερο κακή, σε τελική ανάλυση την πιο αριστερή κι αντιφασιστική ψήφο, ακριβώς επειδή πάτησε πάνω στην αυτοκτονική πολιτική του Die Linke. Με αυτή την έννοια η επιτυχία των Πρασίνων, σε ένα κρατίδιο κάστρο της Δεξιάς και βασική πύλη μεταναστών-προσφύγων για τη Γερμανία, αποτελεί θετικό αποτέλεσμα για την Αριστερά, παρόλο που δεν πρέπει να έχουμε καμία αυταπάτη: οι Πράσινοι στην ταξική ατζέντα στέκονται στα δεξιά του Die Linke, συγκυβερνούν με SPD και CDU σε περισσότερα κρατίδια και έχουν μάλιστα και αντιλαϊκή θητεία σε κεντρικό πολιτικό επίπεδο (συγκυβερνήσεις 1998-2002).

Σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν είναι απόλυτα εξηγήσιμα τα αποτελέσματα που έδειξαν κατάρρευση του CSU 37,2% από 47% και

του SPD (11% από 20,6%), η στασιμότητα του Die Linke (που παρέμεινε γύρω στο 3,5% κι εκτός τοπικής Βουλής), η μεγάλη άνοδος των Πρασίνων (από 8,5% φτάσανε στο 17,5%) και η επιτυχία του AfD (11%, διψήφιο νούμερο στην πρώτη του κάθοδο στο κρατίδιο).

Κατά τη γνώμη μας, η ελπίδα δεν βρίσκεται ούτε στις εκλογές ούτε στις κοινοβουλευτικές έδρες και την ηγεσία των Πράσινων, αλλά στο κατά πόσο θα τα καταφέρουν οι εργαζόμενες και καταπιεσμένες μάζες σε πανεθνικό επίπεδο να οργανώσουν τις κοινωνικές αντιστάσεις τους στην κυβέρνηση και τους φασίστες, να διεκδικήσουν τα συνδικάτα από τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία και να συγκροτήσουν μια Νέα Αριστερά, ως στήριγμα των αγώνων και εργαλείο πολιτικών απαντήσεων και προσανατολισμού. Τα προβλήματα του εργατικού κινήματος και της Αριστεράς δεν επιτρέπουν αισιόδοξες προβλέψεις, αλλά το μαζικό αντιφασιστικό κίνημα αποδεικνύει ότι τουλάχιστον υπάρχει η «μαγιά», τα «θεμέλια» πάνω στην οποία οι αγωνιστές και οι αγωνίστριες έχουν να «χτίσουν» ακόμα ισχυρότερες αντιστάσεις κι οργανώσεις, για να δώσουν τις σοβαρότερες μάχες που είναι μπροστά, ενάντια στον γερμανικό καπιταλισμό, την κυβέρνηση και τους φασίστες.